

STICHTING
HARAMBEE
HOLLAND

JAARVERSLAG 2017

samen bouwen aan
onderwijs in West-Kenia

1 | BESTUURSVERSLAG 2017

2017 is voor Stichting Harambee Holland geen gemakkelijk jaar geweest. Aan de ene kant geven de voortgaande samenwerking en de discussies over de toekomst met het team in Kenia, het afsluiten van lopende projecten en het starten van nieuwe projecten een positief beeld. Aan de andere kant echter is het uitblijven van de registratie van de Keniaanse stichting, de onduidelijke politieke situatie en de fondsenwerving een grote zorg voor ons allen.

Samenwerking in Kenia

Begin 2017 is afscheid genomen van twee van onze partners. Albert Webale had besloten zich kandidaat te stellen als parlements lid, hetgeen niet verenigbaar is met het werk voor de stichting. Over de samenwerking met Tryphosa Nandasaba, die de trainingen en cursussen coördineerde, zijn in de loop van 2016 problemen ontstaan die geleid hebben tot haar terugtreden in het begin van het jaar. Wij danken beiden voor het vele werk dat zij verzet hebben voor onze stichting.

De samenwerking met de overige partners in Kenia, John Were, Fr. Peter Makokha, Jacob Omondi en Tatwa Mwachi is onverminderd goed geweest. De partners treden op als team en helpen en versterken elkaar bij voorkomende problemen.

De samenwerking met de 40 scholen blijft weliswaar goed, maar behoeft aandacht. Door wijzigingen in het overheidsbeleid, nieuwe regelgeving en overplaatsing van schoolhoofden is besloten om voorlopig geen cursussen en trainingen te geven. Pas als duidelijk is wat de wijzigingen van het overheidsbeleid in de praktijk betekenen, kan onze stichting bepalen op welke wijze, aanvullend aan de activiteiten

van de overheid, haar trainingen en cursussen inhoud gegeven kan worden.

Tijdens de bezoeken van Marianne en Roel heeft een aantal keren overleg plaatsgevonden met de partners om de voortgang van de projecten te bespreken, elkaar met raad en daad bij te staan en beleidsaangelegenheden te bespreken. Ook daarbuiten komen de partners bij elkaar voor overleg. Er wordt door hen veel werk verzet.

Het overleg met de *county* overheid in Kenia

blijft vooralsnog moeizaam. Onduidelijk is hoe de relatie met de nieuwe Gouverneur en Minister van Onderwijs vorm zal krijgen. Zowel met de *county* als de regionale vertegenwoordigers van de landelijke overheid en de parlementsleden is in 2017 overleg geweest.

De toekomst van Stichting Harambee Holland

Tijdens de bezoeken van Marianne en Roel is met de partners veel overleg geweest over de invulling en de opzet van de Keniaanse organisatie. Het uitblijven van de registratie van de Keniaanse stichting heeft het toch al ingewikkelde overdrachtsproces bemoeilijkt. Maar desondanks is in goed overleg met de partners verdere invulling gegeven aan de opzet van Harambee Foundation Kenya (HFK).

Deze naam blijven we lokaal gebruiken vanwege de bekendheid in de regio.

Omdat Albert Webale begin 2017 is terug getreden, is de taak van CEO overgenomen door Tatwa Mwachi. Hij neemt ook het voortouw in de opzet van HFK. Deelname aan het 'Change the Game' programma van Wilde Ganzen heeft de kennis op het vlak van de fondsenwerving van Tatwa Mwachi vergroot. Zijn reis naar Europa was in dit verband uiterst nuttig en heeft de mogelijkheden voor fondsenwerving vergroot.

Besloten is dat Marianne en Roel Meijers geen deel zullen uitmaken van Harambee Foundation Kenya om zo het Keniaanse karakter van HFK te onderstrepen. Wel blijven zij als adviseur beschikbaar en zullen vooralsnog mee blijven helpen met de fondsenwerving.

Al met al blijft het overdrachtsproces een moeilijke materie waar geen vaste aanpak voor klaarligt, maar die alleen al doende en met open discussies langzaam vorm kan krijgen.

Bestuurszaken

Het bestuur is in 2017 zes keer bijeen geweest. De samenstelling van het bestuur is in het verslagjaar niet veranderd. De samenwerking is onveranderd uitermate plezierig.

Financiering van projecten

Ook in 2017 heeft de samenwerking met Bureau Internationale Samenwerking (BIS) uit Tilburg geleid tot een aantal nieuwe organisaties die onze projecten ondersteunen met donaties. De werkwijze met BIS is vertrouwd geworden. Ook van de 'bekende' donororganisaties zijn bijdragen voor de projecten ontvangen. Daardoor konden alle geplande projecten worden gerealiseerd.

Met ingang van 2018 zal ook vanuit Kenia werk gemaakt worden van de fondsenwerving. We hebben afgesproken met ons team in Kenia dat voor nieuwe projecten zowel vanuit Kenia als in Nederland fondsen geworven zullen gaan worden.

De eigen inkomsten in 2017 bedroegen € 48.575 (€ 68.954 in 2016). Daarnaast zijn er geen inkomsten uit fondsenwerving derden (Wilde Ganzen, Stichting Sukaisa, e.d.) ontvangen (€ 0 in 2016).

Projecten

De volgende projecten konden succesvol worden afgerond:

Kamusinga Primary School: de afbouw van twee slaapzalen voor weeskinderen en de aanleg van een sceptic tank. Na een lange bouwtijd met vele ups en downs is dit project eindelijk afgerond en kon het door de school in gebruik genomen worden. Een slaapzaal is voor de jongens, de andere voor de meisjes.

Ugolwe Primary School: de inrichting van de bibliotheek en computerruimte. Met prachtige banken, kasten en de inrichting van het computerlokaal is een modelbibliotheek gemaakt die tot voorbeeld kan dienen voor andere projecten van deze aard.

Diverse scholen: de aanschaf van schoolbanken. In 2017 zijn op drie scholen (Ugolwe Primary School, Murumba Yiro Primary School en Ikapolok Primary School) nieuwe schoolbanken in gebruik genomen. Dit jaar was het laatste van een project van drie jaar waar in totaal zeven scholen van geprofiteerd hebben.

Nieuwe projecten konden worden gestart en/of voorbereid:

Mitua Girls Secondary School: de bouw van een gebouw met douches, toiletten en wasgelegenheid. Na het overhandigen van de cheque is de bouw gestart.

Elukhari Mixed Secondary School: de bouw van een bibliotheek met studieruimte. Na het overhandigen van de cheque is de bouw gestart.

Diverse scholen: de bouw van toiletgebouwen voor jongens en meisjes. Het project wordt gesponsord door drie Rotary clubs (in Nederland, België en Kenia) en Rotary Foundation.

Kitayi Primary School: de bouw van drie kleuterklassen.

Makunga Secondary School: de bouw van twee schei- en natuurkunde lokalen. In 2017 zijn geen trainingen en cursussen gegeven in het kader van onderwijskwaliteit. Het was onduidelijk op welke wijze onze stichting additioneel aan de activiteiten van de overheid invulling aan deze activiteit kan geven. Verwacht wordt dat hier in 2018 meer duidelijkheid over ontstaat.

Financiële positie

Het totaal van de bestedingen (aan de doelstelling van de stichting) als percentage van de totale baten bedraagt 142%, (2016: 166%).

Risico's en risicobeheersing

Beperking van risico's en onzekerheden is een belangrijk onderdeel van het werk van de stichting.

Politiek

De politieke situatie in Kenia was in 2017 nogal rumoerig vanwege de verkiezingen. Door regelmatig overleg met vertegenwoordigers van landelijke en 'county' vertegenwoordigers van de overheid is een goede relatie met hen tot stand gekomen. Het werk van de stichting heeft niet geleden onder de verkiezingen.

Operationele activiteiten in Kenia

De stichting heeft in de loop der jaren een vastomlijnde werkwijze ontwikkeld om corruptie te voorkomen. De rol van onze lokale partners is daarbij cruciaal. Zij houden samen met het schoolbestuur toezicht op het project. De lokale 'county works officer' controleert materialen en het bouwkundige aspect. De ouderbijdrage in materiaal moet aanwezig zijn op de school vóór de start van het project. In aanwezigheid van alle betrokkenen wordt een cheque uitgereikt waarop de bijdrage van stichting en ouders is vermeld. Zo weet iedereen hoeveel geld er met het project gemoeid is. Vooraf wordt een overeenkomst (MoU) opgesteld waarop de inhoud van het project vermeld staat en in hoeveel fases het geld wordt overgemaakt. De school opent een speciale bankrekening waar het geld uit Nederland op gestort wordt. Om in Kenia geld op te nemen zijn 3 handtekeningen nodig, inclusief die van de partner. Na afloop volgt een financieel rapport voor onze stichting, inclusief bonnen en rekeningen.

Persoonlijke veiligheid

De Nederlandse ambassade in Nairobi verstrekt informatie m.b.t. het reisadvies. Aan de ambassade wordt gemeld wanneer leden van het bestuur Kenia bezoeken. Zoveel mogelijk wordt bij daglicht gereisd. De verblijfplaats gedurende het bezoek is bewaakt. De bestuursleden hebben lange ervaring met diverse veiligheidsaspecten.

Financiering van projecten

Alvorens een project begint wordt in Nederland het totaal benodigde bedrag bijeen gebracht. Daarmee wordt voorkomen dat 'op de pof' gewerkt wordt.

In het verslagjaar 2017 hebben zich geen ernstige problemen voorgedaan m.b.t. deze risico's en onzekerheden.

Toekomst

Extra aandacht blijft nodig om de opbrengst van de fondsenwerving op een aanvaardbaar niveau te houden zodat projecten gefinancierd kunnen worden. De samenwerking met Bureau Internationale Samenwerking draagt op dit vlak positief bij. Waar mogelijk zal ook een beroep gedaan worden op Wilde Ganzen voor cofinanciering. Het ontwikkelen van een fondsennetwerk in Kenia is noodzakelijk voor de fondsenwerving aldaar.

De vorming van Harambee Foundation Kenya en de transitie zal stap voor stap verder worden voorbereid en gerealiseerd met behulp van de kennis, kunde, ervaring en advies van ons bestuur, het Keniaanse team en adviseurs.

Bij de bezoeken aan Kenia van Roel en Marianne (twee maal per jaar gedurende een aantal weken) zal veel aandacht worden gegeven aan de transitie. De inbreng en inzet van het Keniaanse team wordt daarbij steeds nadrukkelijker leidend m.b.t. de aanpak en de activiteiten.

Daarmee hopen we onze bijdrage te kunnen blijven leveren aan de verbetering van het onderwijs in West-Kenia.

Tot slot

Ook in 2016 hebben we veel hulp en ondersteuning gehad van velen die onze stichting een warm hart toedragen. Dat was niet alleen in Nederland het geval maar evenzeer in Kenia. Zonder deze hulp is het niet mogelijk het vele werk te blijven verzetten om het onderwijs te verbeteren in West-Kenia. We willen dan ook iedereen die ons het afgelopen jaar heeft geholpen, heel hartelijk bedanken. Het is een voorrecht ons gesteund te weten door zoveel mensen die op welke wijze dan ook een bijdrage leveren aan ons werk.

Mede namens de leerlingen en de ouders in Kimilili e.o. en Mumias:

Heel hartelijk dank, asante sana, ero kamano, orio mno!

2 | FINANCIËEL VERSLAG 2017

Hieronder treft u de door het bestuur vastgestelde cijfers aan over het jaar 2017. Van Oers Accountancy & Advies heeft de controlewerkzaamheden kosteloos uitgevoerd en zij heeft haar goedkeuring aan de jaarcijfers gegeven.

Op verzoek is een volledig jaarverslag verkrijgbaar bij het secretariaat.

	31 december 2017		31 december 2016	
BALANS ACTIVA	€		€	
Vorderingen	1.595		357	
Liquide middelen	34.160		65.533	
	35.755		65.890	
BALANS PASSIVA	€		€	
Eigen vermogen				
Vrije projectreserve	11.742		20.783	
Kosten reserve	10.000		10.000	
Reserve onderhanden projecten	13.533		34.183	
	35.005		64.966	
Kortlopende schulden				
Nog te betalen kosten	750		924	
Te betalen projectkosten	-		-	
	750		924	
	35.755		65.890	
WINST- EN VERLIESREKENING	BUDGET	REALISATIE	BUDGET	REALISATIE
	2018	2017	2017	2016
Baten				
Baten van particulieren	7.500	7.575	10.000	15.004
Baten van bedrijfsleven	500	650	0	100
Baten van organisaties zonder winststreven	40.000	40.350	60.000	53.580
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	2.850	2.850	0	3.600
Rentebaten en baten uit beleggingen	-	-	300	357
Som der baten	50.850	51.518	70.300	72.911
Lasten				
Besteed aan doelstellingen	-40.850	-74.738	-60.300	-114.610
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	-10.000	-6.741	-10.000	-7.326
Som der lasten	-50.850	-81.479	-70.300	-121.936
Saldo van baten en lasten	0	-29.961	0	-49.025
Bestemd voor onderhanden projecten	0	20.650	0	32.141
Bestemd voor vrije projectreserve	0	-9.311	0	-16.884

Bavel, 30 juni 2018

Het Bestuur van Stichting Harambee Holland

A. van Ardenne | *voorzitter*

H. van Zuthem | *secretaris*

I.M. ten Hove | *penningmeester*

H. van Ingen | *bestuurslid*

M. v.d. Corput | *bestuurslid*

Oprichters en directie

R.J.M. Meijers en M.J.H. Meijers - van Eijndhoven